

การตั้งเอกชนเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามกฎหมายล้มละลายไทย



นางสาววราลี เจริญเลิศวิลาศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-4669-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 7 ก.ย. 2548

121507971

APPOINTMENT OF PRIVATE SECTOR AS OFFICIAL RECEIVER UNDER THAI BANKRUPTCY LAW

Miss Varalee Charoenlertvilas

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

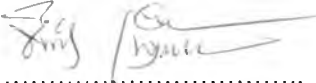
Chulalongkorn University

Academic Year 2003

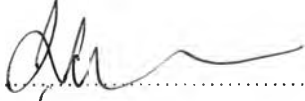
ISBN 974-17-4669-5

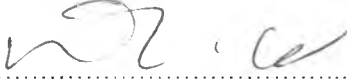
หัวข้อวิทยานิพนธ์	การตั้งเอกชนเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามกฎหมายล้มละลายไทย
โดย	นางสาววรลณี เจริญเลิศวิลาศ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พิชัยศักดิ์ หรยางกูร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์วิศิษฎ์ วิเศษภูธรอรอด


คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

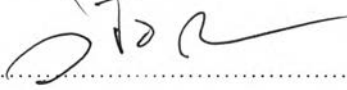

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย)


คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุรธา วัฒนชะชีวะกุล)


..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พิชัยศักดิ์ หรยางกูร)


..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ วิศิษฎ์ วิเศษภูธรอรอด)


..... กรรมการ
(อาจารย์ วิชัย อริยะนันท์ทะ)


..... กรรมการ
(อาจารย์ ไกรสร บารมีอวยชัย)

นางสาววราลี เจริญเลิศวิลาศ : การตั้งเอกชนเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามกฎหมายล้มละลาย
ไทย. (APPOINTMENT OF PRIVATE SECTOR AS OFFICIAL RECEIVER UNDER THAI
BANKRUPTCY LAW) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์พิชัยศักดิ์ นรยางกูร, อาจารย์ที่
ปรึกษาร่วม : อาจารย์วิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ, 145 หน้า. ISBN 974-17-4669-5.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาอำนาจหน้าที่ในการจัดการทรัพย์สินของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตาม
กฎหมายล้มละลาย ภายหลังจากที่ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลาย สิทธิการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ถูกจำกัดและมี
การตั้งบุคคลภายนอกเข้ามาทำหน้าที่และใช้อำนาจเสมือนเป็นตัวลูกหนี้ ดังนั้นเพื่อให้การจัดการทรัพย์สิน
ของลูกหนี้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้เป็นพิเศษนอกจากความรู้ทางด้านกฎหมายแต่เพียงด้าน
เดียว

จากการศึกษาพบว่าการจัดการทรัพย์สินในคดีล้มละลายนั้นยังมีอุปสรรคบางประการ ทั้งนี้เนื่องมา
จาก (1) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีจำนวนไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับปริมาณคดีที่มีมากขึ้น (2) ลักษณะของกิจ
การที่ล้มละลายมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นและ(3) ทุนทรัพย์ของแต่ละคดีมีจำนวนสูงมากขึ้น ดังนั้น
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการกิจการต่างๆ รวมถึงการ
บังคับคดีล้มละลายให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายล้มละลายอาจมีศักยภาพไม่เพียงพอในการ
กระทำดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการขาดความรู้ความสามารถในศาสตร์แขนงอื่นๆ เช่น การเงิน, การบัญชี เป็นต้น
รวมถึงจำนวนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่จะปฏิบัติงานมีจำนวนไม่เพียงพอ นอกจากนี้การรวมกิจการต่างๆ
ของลูกหนี้ในคดีล้มละลายให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่เพียงผู้เดียวมีอำนาจในการบริหารจัดการ อาจไม่
ก่อประโยชน์สูงสุดให้แก่เจ้าหนี้ในการได้รับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ได้ การศึกษาวิจัยยังพบอีกว่า
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ไม่ได้มีข้อกำหนดเป็นการเฉพาะเจาะจงว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะ
ต้องเป็นเจ้าพนักงานของรัฐเท่านั้น ดังนั้นการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้เอกชนเข้ามาบริหารจัดการทรัพย์สิน
ของลูกหนี้ในคดีล้มละลายในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจเป็นทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ไข
ปัญหาต่างๆข้างต้นได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสนอให้มีการแก้ไขแนวทางในการแก้ไขพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483
ดังต่อไปนี้

1. ให้มีข้อกำหนดให้มีการแต่งตั้งเอกชนเข้ามาจัดการทรัพย์สินในคดีล้มละลายในฐานะที่เป็นเจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์
2. เอกชนดังกล่าวข้างต้นมีคุณสมบัติต่างๆตามที่กฎหมายกำหนด โดยข้อกำหนดเรื่องคุณสมบัตินั้น
อาจประกาศในรูปของกฎกระทรวงก็ได้
3. กำหนดลักษณะของอำนาจและหน้าที่ ที่จะมอบหมายให้เอกชนเช่นว่านั้นดำเนินการ
4. กำหนดค่าธรรมเนียมที่เป็นธรรมสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเอกชนดังกล่าว

สาขาวิชา นิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2546

..... วราลี เจริญเลิศวิลาศ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4386127734 : MAJOR LAWS

KEY WORD: INSOLVENCY / BANKRUPTCY / OFFICIAL RECEIVER

VARALEE CHAROENLERTVILAS : APPOINTMENT OF PRIVATE SECTOR AS OFFICIAL RECEIVER UNDER THAI BANKRUPTCY LAW. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.PHIJAISAKDI HORAYANGKURA, THESIS CO-ADVISOR : PROF.WISIT WISITSORA-AT, 145 pp. ISBN 974-17-4669-5.

This thesis aims to study the authority of the official receiver in administering and managing the debtor's assets under the bankruptcy cases. The provision in the Bankruptcy Act B.E. 2483 concerning debtor's assets administration is a legal measure created for dealing with the administration of the debtor's assets after the debtor was declared bankrupt. and there by, the right to administer the same is curbed .The appointment of a third party to act for and to use the debtor's right. In order to yield an efficient asset administration, the administrator must have knowledge, in various fields e.g. accounting or finance and law, which is not a panacea.

The study shows that there are certain problems in managing the debtor's assets. For example , (1) the amount of the official receiver is insufficient taking the amount of cases into consideration; (2) the debtor's business are getting more complicated; and (3) the disputed amount of each case is becoming very high. Therefore, an official receiver, whose roles are most important in managing and executing. the debtor's assets may be unable to handle the case efficiently to the extent of satisfying the goals of the bankruptcy law. This is because they are short of the potentiality to carry out the said function, be it the knowledge, on accounting or finance etc, also, the number of them is insufficient. Further, to put all matter in a single bankruptcy case on the shoulder of an official receiver, may not yield the highest benefit for the relevant creditors in receiving the debt payment from the debtor's assets. The study also shows that there is not any specific provision in the Bankruptcy Act of B.E. 2483 providing that the official receiver must be a government official. Thus, to appoint or to assign a private party to administer the debtor's assets may be an appropriate approach for solving the said problem.

The thesis proposes to amend the Bankruptcy Act B.E. 2483 as follows:

- 1.The appointment of private sector to act as the official receiver in managing the debtor's assets should be made;
- 2.Such private sector should hold certain qualifications which will be provided in ministerial regulations
- 3.Authorities and duties to be assigned to the private sector must be expressly provided for; and
- 4.The fee for such a private sector administrator must be fair.

Field of study LAW
Academic year 2003

Student's signature.....
Advisor's signature.....
Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์มูรธา วัฒนชะวีระกุล ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนแนะนำหนังสืออันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถเป็นอย่างยิ่งของท่าน รองศาสตราจารย์พิชัยศักดิ์ หรยางกูร ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ช่วยชี้แนะแนวความคิดของการทำวิทยานิพนธ์ ให้ความรู้และความเข้าใจผู้เขียนมาโดยตลอดจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลสำเร็จ และท่านอาจารย์วิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ซึ่งถ่ายทอดความรู้แนวความคิดในการในการทำวิทยานิพนธ์และให้คำปรึกษาที่แนะซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไกรสร บารมีอวยชัย และท่านอาจารย์ วิชัย อริยะนันท์ทะเลที่กรุณาสละเวลารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้เขียนตลอดจนให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์พรชัย อัศววัฒนาพรที่ท่านกรุณาสละเวลาให้ความช่วยเหลือถ่ายทอดแนวความคิดและให้คำปรึกษาที่แนะซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณเมธาวี สาระไทยผู้ซึ่งให้ความรู้ความช่วยเหลือด้านเอกสารกฎหมายต่างประเทศตลอดจนแนะนำหนังสือเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายให้แก่ผู้เขียน, คุณดุลประภัสสร มุลพรม, คุณวราทิพย์ จตุวรพัฒน์, คุณศิริพร สุกุล, คุณคึกฤทธิ์ สิงห์พิ ขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนที่กรมบังคับคดีและเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโททุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาตลอดมาซึ่งไม่อาจกล่าวนามได้ทั้งหมดที่มีส่วนช่วยให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลสำเร็จ

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยให้กำลังใจสนับสนุน ตั้งแต่ที่ผู้เขียนเข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิตและสอบถามความคืบหน้าของวิทยานิพนธ์ตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1. บทนำ.....	1
1.1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.3.สมมติฐานของการวิจัย.....	7
1.4.ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.5.วิธีการศึกษาวิจัย.....	8
1.6.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	9
บทที่ 2. ความเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย.....	10
2.1.ลักษณะสำคัญของกฎหมายล้มละลาย.....	10
2.2 แนวความคิดและหลักการร่วมกันของการสร้างกระบวนการ การจัดการทรัพยากรของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย.....	23
2.2.1.วัตถุประสงค์ของการจัดการทรัพยากรของลูกหนี้ ในคดีล้มละลาย.....	24
2.3.มาตรการในการจัดการทรัพยากรของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย.....	26
2.3.1.การถอนอำนาจปกครองและจัดการทรัพยากร ของลูกหนี้.....	26
2.3.2.การกำหนดให้มีผู้ดำเนินการจัดการทรัพยากร ของลูกหนี้.....	27
2.3.3.มาตรการเพื่อรวบรวมทรัพยากรของลูกหนี้ให้ได้มากที่สุด.....	31
2.3.4.มาตรการให้ความเป็นธรรมแก่บรรดาเจ้าหนี้.....	36

สารบัญ (ต่อ)

๗

หน้า

บทที่ 3 การจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายในต่างประเทศ.....	37
3.1.กฎหมายว่าด้วยการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในประเทศอังกฤษ.....	37
3.1.1.เจตนารมณ์และแนวความคิดของหลักการจัดการทรัพย์สิน ของลูกหนี้ในคดีล้มละลายตามกฎหมายล้มละลายของประเทศ อังกฤษ.....	37
3.1.2.การจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายภายใต้ Bankruptcy Act 1914.....	40
3.1.3.การจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายภายใต้ Insolvency Act 1986	50
3.2.กฎหมายว่าด้วยการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในประเทศ สหรัฐอเมริกา.....	67
3.2.1.เจตนารมณ์และแนวความคิดของหลักการจัดการทรัพย์สิน ของลูกหนี้ในคดีล้มละลายตามกฎหมายล้มละลายของประเทศ สหรัฐอเมริกา.....	67
3.2.2.การจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายภายใต้ The United States Code Chapter 7.....	68
3.3. กฎหมายว่าด้วยการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในประเทศ ออสเตรเลีย.....	76
3.3.1. การจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายภายใต้ The Bankruptcy Act 1966.....	76
บทที่ 4 การจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายโดยบุคคลภายนอก ตามกฎหมายไทย.....	85
4.1.เจตนารมณ์และแนวความคิดของหลักเกณฑ์การจัดการทรัพย์สิน ของลูกหนี้ในคดีล้มละลายตามกฎหมายล้มละลายของประเทศไทย.....	85
4.2.กระบวนการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย.....	86
4.3.ขอบเขตการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย.....	94
4.4.ผู้จัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย.....	100

สารบัญ (ต่อ)

ณ

หน้า

บทที่ 5 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย โดยเอกชน.....	115
5.1. ความสำคัญของมาตรการจัดการทรัพย์สินและแนวความคิด การกำหนดให้มีบุคคลภายนอกดำเนินการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ในคดีล้มละลาย.....	116
5.2. ผู้ดำเนินการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย.....	118
5.3. ขอบเขตของมาตรการการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ในคดีล้มละลาย.....	121
5.4. คุณสมบัติของผู้ดำเนินการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ในคดีล้มละลาย.....	122
5.5. ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้ดำเนินการจัดการทรัพย์สิน.....	125
5.6. การกำหนดค่าตอบแทนของผู้ดำเนินการจัดการทรัพย์สิน.....	127
5.7. มาตรการกำกับดูแลผู้ดำเนินการจัดการทรัพย์สิน.....	128
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	130
6.1 บทสรุป.....	130
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	132
รายการอ้างอิง.....	133
บรรณานุกรม.....	137
ภาคผนวก.....	139
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	145